

Posudek bakalářské práce

Vývoj stavby u dětí v mateřské škole

Karolína Eichlerová

Učitelství pro mateřské školy

Práce je zaměřena na specifický typ hry dětí – stavbu z kostek. Pro laika běžná činnost dětí dává z odborného hlediska řadu možností k diagnostice dítěte a k jeho cílenému rozvoji. Autorka volbou tématu a pojetím práce tento potenciál tvoření staveb plně využívá.

Práci proporcionálně rozdělila na část teoretickou, metodologickou a experimentální. V teoretické části se nejprve zaměřuje na vymezení hry prostřednictvím jejích znaků, na význam hry z hlediska motorického, kognitivního i sociálního rozvoje dítěte a na vývojová stadia hry podle věku dítěte.

Následující kapitola je již věnována samotné hře se stavebníci. Jsou uvedeny typy stavebnic v třídění podle materiálu a popsány proměny staveb podle jednotlivých vývojových stádií předškolního věku. Teoretickou část uzavírá přehled aktivit, které považuje autorka za vhodné pro práci se stavebníci v mateřské škole.

Text teoretické části je přehledný, výstižný a logicky strukturovaný. Autorka umí pracovat s odbornou literaturou, vhodně uvádět názory různých autorů a doplňovat je vlastním pohledem na danou problematiku.

Metodologická část začíná vymezením cílů experimentu, popisem jeho metod a podmínek. Autorka připravila osm úkolů zaměřených na schopnosti a dovednosti různého charakteru. Úkoly jsou zvoleny tak, aby umožnily porovnat nejen úspěšnost jednotlivých dětí, ale především sledovat jejich vývojovou úroveň (vlastní stavba podle fantazie, pojmenování těles, stavba podle modelu, podle slovních instrukcí, podle plánu, stavba po paměti, evidence změny ve stavbě, stavba komínu). Úkoly jsou podrobně popsány, jsou uvedeny potřebné pomůcky a způsob zadání. Text vhodně doplňují fotografie. Následně autorka u jednotlivých úkolů uvádí, kdy je považuje za splněné.

Vlastní experiment provedla s osmi dětmi (vždy dvě děti ve stejném věku – 3 roky, 4 roky, 5 let, 6 let). Činnosti probíhaly individuálně v odpoledních hodinách po odpočinku dětí. Experimentální část začíná popisem mateřské školy a stručnými charakteristikami dětí, které tvoří výzkumný vzorek. Oceňuji, že v charakteristikách dětí autorka uvádí faktory, které mohly ovlivnit průběh experimentu.

Je popsána komunikace s dětmi při zadání úkolů, při průběhu činnosti a jejím hodnocení. Pokud dítě nevyřeší úkol samo, opakuje se činnost za pomoci autorky, aby celkově vyzněla vždy pozitivně. Průběh a výsledky experimentu jsou podrobně popsány a doprovázeny fotografiemi staveb jednotlivých dětí. Pro vyhodnocení celého experimentu zvolila autorka formu tabulek s výsledky dětí u každého úkolu. Vedle informace o splnění či nesplnění úkolu obsahují tabulky i údaje o typu stavby nebo příčině nesplnění úkolu. Na tabulku vždy navazuje slovní komentář s podrobnějšími informacemi o průběhu činnosti a reakcí dětí.

V závěru práce autorka shrnuje výsledky u jednotlivých úkolů, kvantifikuje úspěšnost dětí při jejich řešení a komentuje úspěšnost i slovně. Text je doplněn grafem úspěšnosti řešení jednotlivých úkolů. Z hlediska cíle práce je zásadní tabulka 8, která umožňuje srovnání úspěšnosti podle věku a koresponduje s teoretickou částí práce. Současně však měla autorka uvést omezenost platnosti závěrů vzhledem k malému vzorku a malému počtu úkolů. Přesto

jsou uvedené závěry podnětem nejen pro pracovníky mateřských škol, ale zároveň odhalují, na co by se měli soustředit učitelé ZŠ po nástupu dětí do školy.

V práci se nevyskytují odborné ani metodické chyby. Dále uvádím otázky, k nimž by autorka měla zaujmout stanovisko při obhajobě své práce:

- s. 28 – Podle pokynů nemusely děti u úkolu 4 dávat objekty těsně vedle sebe. Tím pokyn „Vedle krychlí polož ...“ mohl být proveden dvěma způsoby. Projevilo se to v postupu dětí? Jaké bylo hodnocení?
- Odpovídají výsledky dětí v experimentu předpokladům podle jejich charakteristik? Překvapilo nějaké dítě svými schopnostmi?
- Jaká konkrétní doporučení pro práci s předškoláky by na základě výsledků experimentu autorka dala pedagogům v mateřských školách?

Práce je psána přehlednou a srozumitelnou formou, text je čtivý, dobře členěný. V několika případech však došlo k chybě v číslování obrázků a příslušném odkazu v textu. Autorka se bohužel nevyvarovala ani několika překlepů a jazykových nedostatků (např. s. 4 – zaujatý(-é – dítě); s. 5 - ... jí(ji - činnost) bude vykonávat; s. 6 – dítě, ... aby mohl(-o) realizovat; s. 7 - ...u dětí, oni sami (ony samy); s. 12 ... tak jí (ji – hračku) rozebere; s. 41 - ... že jsme (jsem) kostku ke stavbě přidala; s. 43 – úkoly, které zahrnovalí(-y) (!); tvoření přídavných jmen přivlastňovacích – Teovo, Gábíkovo, Štěpánovo, Kubovo stavba (Teova, Gábíkova, Štěpánova, Kubova).

Předložená práce svým rozsahem i obsahem splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Autorka umí tvořivě uplatňovat teoretické poznatky v praxi. Prokázala dobrou znalost základní metodologie pedagogického výzkumu a schopnost provádět akční výzkum.

Doporučuji předloženou práci uznat jako bakalářskou a navrhuji klasifikaci **v ý b o r n ě**.

Doc. PaedDr. Jana Coufalová, CSc.
oponentka

V Plzni dne 24. května 2023